

Uit de bedrijfscommissie

Deze nieuwe rubriek behandelt elke twee maanden een in het oog springend geschil dat ter bemiddeling is voorgelegd aan een van de bedrijfscommissies. In de tussentijd bespreekt de SER vragen over medezeggenschap in de dagelijkse praktijk.

Arbeidsvoorwaardenoverleg

Het belang van gelijkwaardige partijen

In een organisatie zonder cao bespreekt de ondernemer de arbeidsvoorwaarden met de or in plaats van met de vakbonden. Er ontstaat een geschil over de uitleg van een bepaling in de geldende arbeidsvoorwaarden, die over automatische prijscompensatie gaat. Or en ondernemer willen beiden de bepaling aanpassen. De or wil echter eerst weten of zijn uitleg van de huidige bepaling de juiste is, omdat hij dan verwacht een sterkere onderhandelingspositie te hebben.

Bemiddelingszitting

De bedrijfscommissie ziet het niet als haar taak een juridisch oordeel te geven over de correcte uitleg van de bepaling. Dat is aan de rechter. Wel constateert zij dat zich in deze kwestie wrekt dat er geen arbeidsvoorwaardenoverleg plaats vindt op basis van gelijkwaardigheid van partijen. Normaliter onderhandelt de ondernemer hierover met de vakbonden, maar bij gebrek aan zo'n onderhandelingspartner kan de or namens het personeel optreden. Zo'n overleg moet dan niet uitsluitend gaan over de hoogte van het salaris, maar over het gehele arbeidsvoorwaardenpakket. Het wel of niet verhogen van het salaris wordt immers mede bepaald door de overige afspraken over de arbeidsvoorwaarden. Het is dan wel van belang dat de ondernemer de or ook erkent als gelijkwaardige onderhandelings-

partner. De bedrijfscommissie adviseert dit in een ondernemingsovereenkomst vast te leggen. In deze overeenkomst moet tevens worden voorzien in een oplossing voor het geval zij er tijdens het arbeidsvoorwaardenoverleg onderling niet uitkomen. De kwestie kan bijvoorbeeld worden voorgelegd aan de Raad van Commissarissen, waarbij de positie van de or als zwaarwegend advies zal worden ingebracht. De bedrijfscommissie geeft de or verder mee dat hij zich goed moet scholen in het voeren van arbeidsvoorwaardenoverleg.

Opmerking

Het is goed om te beseffen dat de rol van de bedrijfscommissie een andere is dan die van de rechter. De rechter geeft een inhoudelijk oordeel over het gelijk of ongelijk van partijen in een geschil. De bedrijfscommissie benadert een conflict niet zozeer vanuit de vraag wie inhoudelijk gelijk heeft, maar veel meer vanuit de vraag op welke wijze partijen een gezamenlijk gedragen oplossing kunnen bereiken, die ook naar de toekomst toe bestendig is. Daarbij speelt vaak dat de door partijen voorgelegde zaak niet het echte probleem is, maar een onderdeel of symptoom is van een daarachter liggende kwestie, zoals in dit geval het feitelijk ontbreken van een goed ingericht overleg over arbeidsvoorwaarden.

Over de bedrijfscommissie

De bedrijfscommissie bemiddelt in geschillen tussen partijen (meestal de ondernemingsraad en de bestuurder). Voordelen van bemiddeling door de bedrijfscommissie zijn dat deze gratis is en dat de procedure informeel, efficiënt en laagdrempelig is. Partijen kunnen in een vroegtijdig stadium om bemiddeling vragen, zodat een geschil niet hoeft uit te groeien tot een groot conflict. Ook is een voordeel dat de bedrijfscommissie goed is ingevoerd in het medezeggenschapsrecht en bekend is met de sectoren waarvoor zij is ingesteld. Bovendien lenen veel conflicten tussen partijen zich beter voor bemiddeling dan voor een juridische procedure. De bedrijfscommissie kijkt ook naar de achtergronden van het geschil en probeert een toekomstgerichte en duurzame oplossing te bieden. Daarbij heeft de bedrijfscommissie meer mogelijkheden voor creatieve oplossingen op maat dan de rechter. Mocht het geschil door bemiddeling niet kunnen worden opgelost, dan geeft de bedrijfscommissie een schriftelijk advies. De stap naar de rechter staat dan nog altijd open.

De SER voert het secretariaat van de twee bedrijfscommissies voor de marktsector. Voor meer informatie en samenvattingen van behandelde bemiddelingsverzoeken: www.bedrijfscommissie.nl. Via de website kunt u ook een vraag stellen of een bemiddelingsverzoek indienen via een contactformulier.